

Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok

Szinte minden sertés elkelt

Az Alföldi Állattenyésztési Napok egyik érdekes szakmai eseménye a sertés árverés, amikor is a kiállított sertések egy részét ily módon értékesítik. Az árverések hangulatát alapjaiban befolyásolja a hízósertés piaci helyzete. Most olyan időben volt a kiállítás, amikor az elmúlt évek, vagy megkockáztathatjuk, hogy az elmúlt évtized legjobb hízóarai alakultak ki. Az ebből eredő bizakodás mind a kiállításon, mind az árverésen érződött.

Összesen 117 egyed szállításra a tenyésztők. Természetesen, hogy mindenki a biztosra törekszik, ezért a tenyésztők igyekeznek az árverés kockázatát csökkenteni, megpróbálják még az árverés előtt eladni az állataikat. Ez nagyrészt sikerült is: a teljes létszám harmada, 39 egyed került árverésre, a többit már eladták. Volt, akinek három vevő alkudott az állatára, ezért nem adta oda, döntsön inkább az árverés. Főleg magyar nagyfehér, magyar lapály és ezek keresztezései, F1 kocasüldők tettek ki az árverés kínálatát. Mellettük öt tenyészkán egészítette ki a sort. A kikiáltási árak a múlt évinél valamelyest magasabbak voltak, de meg kell jegyezni, hogy az állatokban megtestesült tenyészértékhez viszonyítva igen alacsonyak, mondhatjuk azt, hogy mi jóval olcsóbbak va-

gyunk a versenytársainknál, hiszen az ilyen genetikai értékű tenyészállatok külföldön jóval drágábban forognak. Kocák tekintetében sok állat kikiáltási áron (70-80 ezer Ft) kelt el, a kanok közül a legmagasabb árat egy pietrain x hampshire terminálkan érte el, amit 300 ezer forintba fellicitáltak. A licitálók közül többen azzal a szándékkal érkeztek, hogy a kiállításon szerezzék be az új állataikat, nem egy közülük már visszatérő licitál volt.

Ahogy már évek során megszoktuk, Csóka Lajos, az ISV Zrt. tenyésztésvezetője, a Magyar Fajtatiszta Sertés Tenyésztők Egyesületének elnökségi tagja részletesen és közérthetően ismertette az állatok adatait, s adott szakmai értékelést az árverési négyesögbe került állatokról. A licitálás technikai részét Székely Pál, az OMMI nyu-

galmazott állattenyésztési osztályvezetője vezette.

Megkértük Csóka Lajost, hogy foglalja össze a korábbi tenyészbírálat tapasztalatait, s értékelje az árverést, nem utolsósorban ismertesse a tenyésztésben érvényesülő tendenciákat.

A magyar nagyfehér és magyar lapály fajták esetében, mivel azok, mint nagyszülők, az anyai tulajdonságok hordozói, a tenyésztők arra koncentráltak,

hogy ez a két fajta minél nagyobb potenciális szaporasággal rendelkezzen, és ezért láthatóan sokat is tesznek – mondta Csóka Lajos. – Időről időre Európa legjobb tenyészetéből vásárolnak új vonalakat, nemesítik a fajtáikat, ami meglátszik az állatokon. Ha több év távlatából nézzük, akkor megállapíthatjuk, hogy mind hosszabb törzsű, nagyobb testkapacitású, nagyobb rámajú, szilárd szerkezetű állatokat mutatnak be. Ezért szeretném kihangsúlyozni, itt az árveréseknél is többször felhívtam rá a figyelmet, hogy nekünk minden fajtánál, de ezeknél a fajtánál különösen, az az elvünk, hogy nem csak a genetikai értéket, a potenciális szaporaságot kell nézni, hanem azt is, hogy ehhez milyen küllemi tulajdonságok tartoznak. Érttem ez alatt a nagy rámat, az erős csontozatot, a nagy testkapacitást, a jó lábvégeket, a szép típust. A kétő, vagyis a teljesítmény és a küllem egysége teszi, hogy mi ebben jobbak vagyunk a fajtáinkkal, mint a versenytársak. Ez adja azt a lehetőséget, hogy ezek az állatok nagy élettartamot tudjanak garantálni, ami gazdaságossági szempontból nem közömbös.

Bírálatkor, árveréskor van lehetőségünk a gazdák tudomására hozni, hogy miért ezeket a fajtákat használjuk. Azért, mert ezekben a fajtákban – mivel tisztavérű fajták – jól rögzülnek a tulajdonságok, ezáltal az utódokban szépen ismételhetjük, realizálhatjuk azokat. Mindezt a fajtatiszta tenyésztés, a keresztezések nagy előnyének tartjuk. Azt is tudjuk, hogy a két nagyszülői fajta anyai oldalon egymással kiválóan kombinálódik. Egy erős heterózis hatás mellett anyai F1-et hozunk létre azért, hogy azzal – a nagy teljesítmények okán – a termelés a lehető leggazdaságosabb legyen. A keresztezési programjainkban megvannak az anyai F1-ek legjobb befejező fajtái. E terminál fajták lehetnek tisztavérűek, mint például a duroc, a pietrain a hamshire, vagy ezek keresztezései. Amikor tisztavérű duroccal fejezzük be – egyébként ez nemzeti program is – meg akarjuk magunkat különböztetni az átlagos minőségtől. Ezzel tudunk ilyen irányba hatni, hiszen a duroc jó kombinációt ad, mert nagy növekedési erély, nagyon jó takarmányértékesítés mellett izletes márványozott húst képes adni. Így tudunk a minőségi hússal egy olyan piaci rést találni, ahova mi nagyon jól beleillünk a konstrukciónkkal. Ez pedig a felnőtt és fejlődő keleti országok igényes piaca.

Az anyai fajtákat és az apai fajtákat is időről-időre javítjuk. Ennek jó példája az utóbbi két év, amikor is új vonalat, sőt tel-

A legeredményesebb sertéstenyésztő

A sertéstenyésztés legeredményesebb kiállítója Fekete József Vasszécsényi tenyésztő volt. Arra kértük, hogy mutassa be tevékenységét.

– Már 12 éve törzstenyészetként működik a telepem – mondta. – Magyar nagyfehér, magyar lapály tenyészanyagot állítok elő. Mellette hamshire, pietrain és duroc állományt is tartok. Mindezt a család segítségével látom el. Nekünk a vesszőparipánk hogy ne csak hús mennyiséget termeljenek az utódok, hanem kiváló húsminőséget is produkáljanak. A kiállításra négy tenyészkan süldővel jöttünk, egy magyar lapállal, ami nagydíjas lett, két hungahyb 39-es kansüldőt hoztunk, mind a kettő első díjat kapott, plusz még az egyik lett a kiállítás legszebb, legértékesebb kansüldője. Egy duroc kansüldőt is kiállítottunk. Mindezzel mi lettünk a legeredményesebb kiállítók.

• Sikerült-e értékesíteni?

– Egy kivétellel minden állatot eladtunk. Azt az egyet azért nem adtam el, mert három ember is meg akarja venni, úgy döntöttem, hogy nem fogok egyik mellé sem állni, majd az árverésen eldöntik, kié lesz.

• Ezek szerint jó kapcsolatra törekszik a vevőkkel.

– Sok gazdával van kapcsolatom. Úgy gondolom, hogy a kapcsolat nem arra korlátozódik, hogy megveszik a tenyészállatot. Nagyon fontos utána a folyamatos érdeklődés, hogy mit tudott az állat produkálni, mennyire van megelégedve tenyésztő társam. Egyszer bárkinek bármit el tudunk adni, de ahhoz, hogy egy vevő visszajöjjön, ahhoz megfelelő tenyészállatot, megfelelő hozzáállással kell eladni. A vásárlással nem ér véget,

hanem akkor kezdődik a kapcsolat. Sok tenyész-tővel alakult már így módon hosszú barátság.

• Az egyik díjat nem kis meglepetésre a kislánya vette át. Ő is tevékenykedik már a tenyésztésben?

– A kislányunk olyan szinten részt vesz a munkában, hogy már az elletéseknél segít, és a kismalacokat is oltja. Kilenc éves, és már eldöntötte, hogy állatorvos lesz. Mondhatom, boldog ember vagyok, van, aki folytatja a munkám örömmel, szabadon, nem kényszerből.

jes importot is hoztunk a törzsek feljavítására. Ezeket az állatokat nagyon nagy genetikai háttér, és a már elmondott jó küllemi tulajdonságok is jellemzik. Nagy reményeink vannak, hogy a szüle-

tett malacszámot rajtuk keresztül tovább tudjuk növelni. A duroc esetében a világ legjobb genetikáját hoztuk be, amivel a tömeggyarapodást kívánjuk növelni, hiszen ez a gazdaságosság egyik

legfontosabb értékmérője. Cé-lunk, hogy biztonságosan 1000 gramm fölötti tömeggyarapodást produkáljunk a hizlalás fázisában. Mindez már a tesztekben visszaigazolóódik. Természe-ten tudjuk, hogy a fajtát minden tekintetben – takarmány, elhelyezés, hozzáértés, menedzs-ment stb. – ki kell szolgálni ah-hoz, hogy minél többet kiho-zunk a genetikai potenciálból. Ez a jövő és már a mindennapjaink is. Itt a kiállításon, az árverésen is látom az előrehaladást, példá-ul amikor azt tapasztalom, hogy a teljesítmény és a küllem egy-sége jobban megvalósul, mint a külföldi versenytársainknál. Más-hol uralkodó nézet, hogy ne fog-lalkozunk a küllemmel, az ada-tok, a számok bűvöletében él-nek. Mi a kettő egységében gon-dolkodunk, amelyet piaci előny-nyé is kovácsolhatunk. Ezzel a konstrukcióval – bármely végter-mék kant, vagy annak kombiná-cióját használjuk – az egyöntetű, jó minőségű, izletes végtermék gazdaságos előállítását tudjuk garantálni.

Lengyel Zoltán

